

- 1. ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਅਤੇ ਕੀ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹੋ।
- 2. ਇਸ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੋ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਨ।
- 3. **ਉਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ** ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ।
- 4. **ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲੈਵਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੋ:** ਆਹਮੋ-ਸਾਹਮਣੇ
- 5. ਟੱਚ, ਹੱਗ, ਹੋਲਡ।
- 6. ਟਿਊਨ ਇਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦਿਓ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਦੇਖਦੇ ਹਨ, ਕੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
- 7. ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰੋ।
- 8. **ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰੋ,** ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜੋ।
- 9. ਮੂੰਹ ਬਣਾਓ, ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।
- **10. ਵਾਰੀਆਂ ਲਓ** ਸਿਰਫ਼ ਗੱਲਾਂ ਨਾ ਕਰੋ।
- **11. ਉਹ ਜੋ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ** ਅਤੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਸਨੂੰ ਦੁਹਰਾਓ ਅਤੇ ਜੋੜੋ।
- **12. ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ,** ਉਹ ਕਰੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ।
- **13. ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੋ**, ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਰਹੋ।
- **14. ਮੂਰਖ ਬਣੋ!** ਆਰਾਮ ਅਤੇ ਮੌਜ ਕਰੋ!

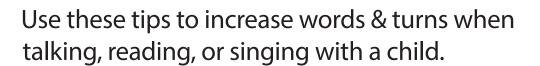

ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਗੱਲਾਂ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। LENA ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਜਾਣਨ ਲਈ LENA.org 'ਤੇ ਜਾਓ ਕਿ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਡੇਟਾ ਕਿਵੇਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ।

THE 14 TALKING TIPS

- 2. Comment on what they're doing or looking at.
- 3. Name things that they're interested in.
- **4. Get down to their level:** face to face.
- 5. Touch, hug, hold.
- **6.** Tune in and respond to what they look at, do, and say.
- 7. Wait for their response.
- **8. Imitate them,** and add words.
- 9. Make faces, use gestures.
- **10.** Take turns don't do all the talking.
- 11. Repeat and add to what they say and do.
- **12. Follow their lead,** do what interests them.
- **13. Encourage them,** be positive.
- 14. Be silly! Relax and have fun!

Early talk shapes a child's life. LENA shapes early talk. Visit LENA.org to learn how our programs put powerful data in the hands of families and teachers to improve outcomes for children.